

Bewoner Henk is nu een ander mens

Project WAVE is een project waarbij dertien mensen zonder ervaring en kennis over de zorg en met verschillende achtergronden en posities werden betrokken bij mensen met een ernstige of matige verstandelijke beperking en moeilijk verstaanbaar gedrag. Severinus was deelnemer aan dit project en kreeg bezoek van social designer Mats.

Even voorstellen

Mats was te gast op het woonhuis van Henk, een cliënt met moeilijk verstaanbaar gedrag. Twee jaar lang, ongeveer één dagdeel per week, bezocht Mats het woonhuis. Hij heeft de begeleiding van Henk kunnen helpen bij het nemen van een belangrijke hobbel in de op dat moment vastgelopen situatie.

Simone Larmit is de persoonlijk begeleider van Henk. Ze werkt bij de start van het project twee jaar samen met Henk. "Toen ik hier voor de eerste keer op het woonhuis kwam, zat Henk altijd op zijn kamer. Hij kwam niet buiten en vertoonde gedrag. Het was een verdrietige situatie en we wilden Henk allemaal graag helpen." Simone vertelt over de stappen die het team met Henk heeft gezet en wat de rol van Mats daarin was.

Vertrouwen

"Wij werkten op afstand met Henk. Vaak konden we niet verder komen

dan de deuropening van zijn kamer. Wanneer hij gedrag vertoonde, deden wij nog een extra stap terug. Met als gevolg dat Henk weer alleen op zijn kamer bleef. Dat kon natuurlijk niet langer zo doorgaan. Als eerste stap hebben wij toen onze begeleidingsstijl veranderd. Wat Henk juist nodig

had, was een arm om zich heen. Die eerste verandering heeft geholpen om het wederzijds vertrouwen op te bouwen."

Structuur

Om ervoor te zorgen dat Henk zo min mogelijk gedrag zou vertonen, werd er heel voorzichtig met hem omgegaan. Iedereen moest hem op dezelfde manier benaderen zodat hij wist wat hij kon verwachten. Elke dag kreeg hij dezelfde activiteiten voorgeschoteld. Vaak waren dit huishoudelijke klusjes zoals de afwas of het vouwen van handdoeken. Er werd niet van het programma afgeweken omdat de begeleiding het gevoel had dat het moeilijk verstaanbaar gedrag erger werd bij een afwijkend programma. Alle dagen zagen er voor Henk hetzelfde uit. Weinig uitdagend en heel voorspelbaar. Maar op deze manier was Henk wel meer onder de mensen en vertoonde hij minder gedrag. Het team op het woonhuis had dus zeker al positief resultaat bereikt maar het kon nog altijd beter.

De komst van Mats

"In het begin waren we erg benieuwd wat een creatief en kunstzinnig persoon als Mats voor ons kon doen. Op dat moment zaten wij als begeleiders helemaal vast. We zagen even niet meer hoe we nog vooruitgang konden boeken. Dat maakte ook dat we er

voor open stonden om de situatie eens vanuit een heel andere hoek te bekijken.”

Uitdaging

Het viel Mats ook op dat de wereld van Henk erg klein en voorspelbaar was. Hij vroeg zich hardop af waarom Henk nooit eens verrast werd met een activiteit. Het gedrag wat de begeleiding zoveel mogelijk wilde beperken, zou toch wel blijven bestaan. Dan maar beter na een leuke activiteit dan na de voorspelbare afwas. Wanneer de wereld van Henk wat groter zou worden, had hij in ieder geval plezier en iets om naar uit te kijken. Dat was voor Simone en haar collega's een eyeopener.

Interactie

Ze wilden de interactie met Henk

vergroten en gingen op zoek naar nieuwe activiteiten. Hier kwam de creativiteit van Mats goed van pas. Henk hield altijd al erg van spelen met blokken. Met die kennis heeft Mats grote bouwstenen gemaakt zodat Henk samen met de begeleiding kon bouwen. En een spel met stokken en een bal. Alles in roze, want dat is de lievelingskleur van Henk. Door steeds meer activiteiten samen te gaan doen, is het vertrouwen van Henk gegroeid.

Verbeterde daginvulling

Vervolgens heeft het team een nieuw en verbeterd programma voor Henk opgesteld. Hierin waren activiteiten opgenomen zoals bouwen, naar buiten gaan en een spel. Uiteindelijk is dit vaste programma steeds meer een programma geworden waarbij er wel rekening wordt gehouden met

activiteiten waarbij Henk op tijd kan reguleren (prikkel kan verwerken), bijvoorbeeld door op de trampoline te springen. De rest van de dag wordt ingedeeld door te kijken naar de stemming en alertheid van Henk op dat moment. Een hele verbetering!

Een ander mens

“Als ik denk aan de Henk die ik een paar jaar geleden heb ontmoet en de Henk die ik nu ken, dan zijn dat twee verschillende mensen. Henk is vrolijk, gaat naar buiten en zit in de woonkamer. Het gedrag is veel minder geworden. Ik ben ontzettend blij en trots dat we dit hebben bereikt. Uiteindelijk denk ik dat het vertrouwen van Henk winnen de sleutel is geweest. We laten iedere dag weer zien dat we er voor hem zijn. Henk kan nu veel meer van het leven genieten.” ■